

บทที่ 5

การเขียนบทรายการโทรทัศน์

การเขียนบทรายการโทรทัศน์

บทโทรทัศน์หรือนิยมเรียกทับศัพท์ว่าสคริปต์ (Script)
บทโทรทัศน์จึงเปรียบเหมือนแผนที่เดินทาง การเขียนบท
จึงมีความสำคัญที่สุดถือว่าเป็นหัวใจของการผลิต

หลักการเขียนบทรายการโทรทัศน์

การเขียนบทสำหรับรายการโทรทัศน์ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เขียนโดยใช้สำนวนสนทนาที่ใช้สำหรับการพูดคุย ไม่ใช่ภาษาเขียน
2. เขียนโดยเน้นภาพให้มากกว่าการพูด
3. เขียนอธิบายแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่กำลังพูดถึง
4. เขียนเพื่อเป็นแนวทางให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมแต่ละกลุ่ม

5. พยายามใช้ถ้อยคำสำนวนที่เข้าใจกัน หรือเลือกใช้คำที่เข้าใจได้ง่ายกว่า
6. เขียนเรื่องที่น่าสนใจ ไม่พยายามเขียนเรื่องซึ่งน่าเบื่อ
7. เขียนโดยพัฒนารูปแบบการเขียนของตนเอง ไม่ลอกเลียนแบบการเขียนของคนอื่น
8. ค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ เพื่อจะมาใช้สนับสนุนเนื้อหาในบทอย่างถูกต้อง
9. เขียนบทเพื่อเปิดเรื่อง (opening) ให้น่าสนใจและกระตุ้นให้ผู้ชมอยากชม
10. เขียนโดยเลือกใช้คำอารมณ์ที่แสดงออกให้เข้าใจง่าย

11. ไม่ใช่เทคนิคประกอบมากเกินไป
12. มีความเชื่อมั่นผู้กำกับรายการว่าสามารถแปลและสร้างสรรค์ภาพได้
13. ผู้กำกับจะผู้ออกแบบว่าจะนำเสนอบทอย่างไรผ่านคำอธิบายและคำแนะนำที่ผู้เขียนเขียนไว้
14. ผู้เขียนบทต้องแจ้งให้ทราบว่าจะต้องใช้อุปกรณ์ประกอบอะไรบ้าง โดยอุปกรณ์นั้นต้องมีความจำเป็น หาได้ง่าย และไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

คุณสมบัติของนักเขียนบทวิทยุโทรทัศน์

นักเขียนบทวิทยุโทรทัศน์ควรมีคุณสมบัติโดยทั่วไปดังนี้

1. ช่างคิด (Inventiveness) เป็นคุณสมบัติสำคัญของนักเขียน คือความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. ออยากรู้อยากเห็น (A sense of inquiry) นักเขียนจะต้องศึกษาเรื่องต่าง ๆ แล้วนำมาคิดใคร่ครวญ
3. มีวินัย (Discipline) จะต้องมีความวินัยในการเขียนเป็นอย่างมาก เพื่อให้สามารถส่งบทได้ตรงเวลา
4. รู้จักการใช้ภาษา (Knowledge of the language) นักเขียนบทจะต้องเป็นผู้ที่สามารถสร้างคำต่าง ๆ ขึ้นมาได้

5. รู้จักสื่อ (Knowledge of the media) นักเขียนบทต้องรู้ถึงการทำงานของเครื่องมือของสื่อต่างๆ
6. มีความเพียร (Preserverance) อาชีพนักเขียนต้องมีความมานะอดทน มีความเพียรพยายามที่จะทำได้

ธรรมชาติของบท

บทเปรียบเสมือนแผนที่ในการถ่ายทำ เพราะบทจะเป็นตัวกำหนดทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นภาพ เสียง หากมีการเตรียมบทที่ดี ก็จะช่วยให้สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพออกมาได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการเข้าใจถึงธรรมชาติของบท ธรรมชาติของบทที่ผู้เขียนบทจะต้องเข้าใจ ได้แก่

1. บทถือเป็นรากฐานของ โครงเรื่องขยายทั้งหมด การแสดง การพูด รวมไปถึงการถ่ายทำทั้งหมด
2. นักเขียนบทอาจเตรียมโครงร่างบทเพื่อให้ผู้กำกับศึกษา

3. บทอาจเขียนขึ้นหลังจากถ่ายทำไปแล้ว
4. บทอาจเขียนขึ้นภายหลังขั้นตอนการตัดต่อ

ขั้นตอนการเขียนบทรายการโทรทัศน์

การเขียนบทวิทยุโทรทัศน์มีขั้นตอนง่าย ๆ 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. กำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย

สิ่งแรกที่ต้องคำนึงก่อนลงมือเขียน คือวัตถุประสงค์ของการเขียน ว่าเขียนเพื่ออะไร เขียนเพื่อใคร ต้องกำหนดให้แน่นอน

2. การกำหนดระยะเวลาและรูปแบบของรายการ

ผู้เขียนต้องรู้ว่าเวลาในรายการของเรามีระยะเวลาเท่าไร เพื่อจะได้กำหนดรูปแบบของรายการให้เหมาะสม

3. การกำหนดหัวข้อเรื่อง ขอบข่ายเนื้อหา คั่นคว่ำ และลงมือเขียน

เรากำหนดหัวข้อเรื่องและขอบข่ายเนื้อหาได้ง่ายขึ้น จากนั้นจึงเริ่มคั่นคว่ำเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ

ประเภทของบทโทรทัศน์แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. บทวิทยุโทรทัศน์แบบสมบูรณ์ (The Fully Scripted Show) บทประเภทนี้จะบอกคำพูดทุกคำพูดที่ผู้พูดจะพูดในรายการตั้งแต่ต้นจนจบ พร้อมกับบอกรายละเอียดเกี่ยวกับคำสั่งทางด้านภาพและเสียงไว้โดยสมบูรณ์

ประโยชน์ของการเขียนบทวิทยุโทรทัศน์แบบสมบูรณ์ คือ สามารถมองภาพของรายการได้ตั้งแต่ต้นจนจบ ทำให้สามารถกำหนดมุมกล้อง ขนาดภาพ และขนาดของเลนส์ที่ใช้

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
6	CAM 1 Two Shot	ผู้ดำเนินรายการ ถ้าสาหร่ายสีน้ำตาลเหล่านี้มีรากฝักอยู่กับพื้นทะเล อะไรช่วยให้ สาหร่ายลอยชูลำต้นขึ้นมาได้ล่ะครับ
7	CUT TO CAM 2 CU สาหร่ายสีน้ำตาล	วิทยากร ถ้าสังเกตดูโครงสร้างที่คล้ายใบของสาหร่ายเหล่านี้ เราจะเห็นส่วนที่มี ลักษณะเหมือนฟองน้ำข้างในเป็นหลอดกลวง และมีอากาศอยู่ข้างในนั้น หลอดกลวงนี้แหละครับที่เป็นท่อนช่วยให้ใบของสาหร่ายชูลำต้นและใบ ขึ้นมา
8	CAM 2 Dolly ออก ผู้ดำเนินรายการหักใบสาหร่าย	ผู้ดำเนินรายการ ผมดูแล้วเห็นฟองน้ำที่เป็นท่อนใต้ใบสาหร่ายนี้ยาวเหยียดลงมาถึงนี้ โดยเฉลี่ยแล้วสาหร่ายสีน้ำตาลที่มีสารไอโอดีนสูงมาก นี้มีความยาวสัก เท่าไรครับ
9	CAM 1 O shoulder วิทยากร	วิทยากร โดยเฉลี่ยแล้วบอกลำบากครับ เพราะ ...

บทวิทยุโทรทัศน์แบบสมบูรณ

ข้อดีของบทประเภทนี้ คือ บทโทรทัศน์ที่สมบูรณ์สามารถช่วยให้ทุกฝ่ายมองเห็นภาพที่จะเกิดในรายการได้

ข้อเสียประการสำคัญของบท คือ ขาดความยืดหยุ่นจากการที่มีข้อกำหนดทุกชั้นตอน

2. บทวิทยุโทรทัศน์กึ่งสมบุรณ์ (The Semi-scripted Show) มีคำพูดคำบรรยายหรือบทสนทนาไม่ได้
ระบุดทุกตัวอักษร บอกไว้เพียงแต่หัวข้อเรื่องหรือเสียงที่จะพูดโดยทั่วไป

ลำดับ	ภาพ	เสียง	เวลา
1.	ภาพไตเติ้ลรายการ	F/I เพลงประจำรายการ	00.00
2.	LS. บรรยายภาคในสตูดิโอของรายการ	F/O กล่าวทักทาย และเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่	01.15
3.	เฉี่ยว แล้ว Z/I.	เกี่ยวข้องกับผู้ร่วม	
	MS. พิธีกรในมุมทแยงขวา	รายการ	01.35
4.	ร่วมรายการ ตอน วิวาท์ได้น้ำ	บทสัมภาษณ์ 1.การจัดงาน และแรงบันดาลใจ	09.25
	ภาพ twoshot พิธีกร และผู้ร่วมรายการ	2.บรรยายภาคของงาน และสิ่งประทับใจ	

บทวิทยุโทรทัศน์แบบกึ่งสมบูรณ

3. บทวิทยุโทรทัศน์บอกเฉพาะรูปแบบ (The Show Format) จะเขียนเฉพาะคำสั่งของส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญในรายการฉากสำคัญๆ ลำดับรายการที่สำคัญๆ บอกเวลาของรายการแต่ละตอน เวลาดำเนินรายการ บทโทรทัศน์แบบนี้มักจะใช้กับรายการประจำสถานี อาทิ รายการสนทนา รายการปกิณกะ รายการอภิปราย

รายการ "รอบรู้ ม.อุบลฯ" วันศุกร์ที่ 31 มีนาคม 2552 เวลา 12:00-13:00 น. ผู้ดำเนินรายการ เพลิน วิชัยวงศ์ ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี		
เวลา	ช่วงเวลา (นาทีและวินาที)	เนื้อหาในรายการ/ผู้ดำเนินรายการ/พิธีกร
14:00:00	03:00	- ผู้ดำเนินรายการกล่าวเปิดรายการและแนะนำผู้ร่วมรายการทุกคน
14:03:00	20:00	- สนทนาเรื่องโครงการห้องสมุดเคลื่อนที่ ปี 2552
14:23:00	15:00	- เทปการแสดงของนักเรียนโรงเรียน... (VTR)
14:38:00	05:00	- ให้ความรู้เรื่องการจัดห้องสมุดในโรงเรียนขนาดเล็ก
14:43:00	10:00	- การเชิดหุ่นเรื่อง "กระต่ายน้อยกับหินวิเศษ" (VTR)
14:53:00	05:00	- การให้สัมภาษณ์ความรู้สึกรักของ ผอ. ครู นักเรียน ที่ร่วมโครงการ
14:58:00	01:05	- พิธีกรกล่าวลาผู้ร่วมรายการเชิญชวนให้ติดตามรายการครั้งต่อไป
14:59:05	00:55	- เครดิทท้ายรายการ
15:00:00	-	- ปิดรายการ

บทวิทยุโทรทัศน์บอกเฉพาะรูปแบบ

4. บทวิทยุโทรทัศน์อย่างคร่ำวๆ (The Fact Sheet) บทประเภทนี้จะเขียนเฉพาะสิ่งที่จะออก
ทางหน้ากล้องโทรทัศน์ และบอกคำพูดที่จะพูดประกอบสิ่งที่ออกหน้ากล้องไว้อย่างคร่ำวๆ ไม่มีคำสั่ง
ทางด้านภาพและด้านเสียง

บทรายการเจาะใจ

รูปแบบ – สัมภาษณ์

ความยาว 30 นาที

1. Interlude - เปิดรายการ 5
2. พิธีกร - กล่าวเปิดรายการ 2
3. โฆษณา .30
4. พิธีกร –กล่าวแนะนำผู้สนทนา 2
5. สัมภาษณ์ - ประวัติ ความเป็นมาของผู้ป่วยโรคเอดส์ 5
6. โฆษณา .30
7. พิธีกร - นำเข้ารายการ 2
8. สัมภาษณ์ - เหตุการณ์ที่เผชิญอยู่ 8
9. พิธีกร - กล่าวสรุป 2
10. Interlude - ปิดรายการ 3

บทวิทยุโทรทัศน์อย่างคร่าวๆ (The Fact Sheet)

รวม 30

การวางโครงเรื่อง (Plot) ของรายการโทรทัศน์นั้น โดยปกติจะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

1. การเกริ่นนำ (Introduction)
2. เนื้อเรื่องหรือตัวเรื่อง (Body)
3. การสรุปหรือส่งท้าย (Conclusion)

1. การเกริ่นนำ (Introduction)

ในการเกริ่นนำหรือการนำเรื่อง (Introduction) เป็นขั้นตอนที่จะกระตุ้นความสนใจของผู้ชม การเกริ่นนำจะเป็นการหาสิ่งที่ประทับใจ หรือสิ่งที่ตื่นเต้นเพื่อให้เกิดน่าติดตาม

2. เนื้อเรื่องหรือตัวเรื่อง (Body)

ในส่วนของเนื้อเรื่องหรือตัวเรื่อง (Body) คือเนื้อหาเรื่องราวทั้งหมดที่จะนำเสนอ

3. การสรุปหรือส่งท้าย (Conclusion)

การส่งท้ายหรือการสรุปเรื่อง (Conclusion) เป็นขั้นตอนที่จะย่อเรื่องทั้งหมดตั้งแต่การนำเรื่องและการดำเนินเรื่องลงอย่างมีศิลปะ เป็นการสรุปหรือเน้นถึงความคิดรวบยอด (Concept) ของเรื่องราว